

OBOGATITEV VSEBIN IN ODNOSOV PRI DELU Z OTROKI IN MLADOSTNIKI Z MOTNJAMI VEDENJA IN OSEBNOSTI V MLADINSKEM DOMU MARIBOR

Darja Klasinc

Konrad Zajc

Mladinski dom

Maribor

1. PRIČAKOVANJA:

V Mariboru je veliko ljudi čez noč ostalo brez zaposlitve. Podjetja so eno za drugim odhajala v stečaj. Brez zaposlitve so ostajali mladi vzdrževalci družin, kot tudi starejši ljudje, ki so sicer imeli še veliko volje in moči za delo. Kaj vse se je v njih dogajalo, ko so se prijavljali na Republiškem zavodu za zaposlovanje, si težko predstavljamo vsi, ki tega nismo doživeli. Izguba varnosti, občutek nemoči, ponižanje, negativna samopodoba, občutek manjvrednosti, ... Vse te občutke in čutenja pa prav dobro poznajo naši otroci in mladostniki, ki so našli svoj nadomestni dom pri nas.

Tako se je rodila ideja: povrnimo odraslim občutek vrednosti, potrebnosti; otroci pa bodo dobili priložnost preko prijateljstva z odraslimi pridobivati na pozitivni samopodobi in si širiti svoje socialno polje.

Celostna skrb za mladostnike v starosti od osem do osemnajst let, dekleta in fante, zahteva intenzivno izvajanje strokovnega programa dela z vsakodnevno prisotnostjo vzgojitelja 24 ur na dan čez celo leto.

Glede na kadrovske zasedbe doma je s pomočjo delavcev iz javnih del naše delo dopolnjeno, izboljšano, udeleženci javnih del imajo možnost spoznati sebe v novih poklicnih izzivih, dom pa je dobil novo ciljno skupino pri izbiri za zaposlitev svojega strokovnega kadra.

Pred začetkom nastopa dela ljudi iz javnih del je bilo potrebno pripraviti obstoječi kader in otroke na njihov prihod, ter izvesti program usposabljanja za udeležence javnih del.

Podjetje MADE d.o.o. je bilo ustanovljeno leta 1993 in je registrirano kot izobraževalno svetovalna agencija. Podjetje je razdeljeno na več storit-

venih delov in ena med njimi so tudi javna dela. Za uresničitev naših potreb smo se z njimi povezali.

2. CILJI IN VSEBINA PROGRAMA:

- dopolniti pomoč pri učnem delu;
- popestriti in razširiti možnosti izrabe prostega časa;
- razširiti polje socialnih stikov preko prijateljstva z odraslimi;
- skupaj z odraslo osebo pridobivati dodatna znanja in izkušnje za kvalitetnejše življenje.

Udeleženci javnih del se vključujejo v že obstoječi strokovni program za delo v stanovanjskih skupinah. Delo opravljajo ob prisotnosti strokovnega delavca. Področja strokovnega programa vključujejo:

- preko komunikacije z odraslimi se otroci in mladostniki učijo socialnih veščin in širijo svoje socialno polje in preko prijateljstva z odraslimi pridobivajo na pozitivni samopodobi;
- motiviranje za učenje, učna pomoč, seznanjanje s tehnikami učenja;
- razvijanje samostojnosti pri otrocih preko vsakodnevnih opravil, kot so prehranjevanje, vzdrževanje prostorov, izvajanje osebne higiene, vzdrževanje garderobe, skrbi za zdravje;
- popestritev in razširitev izrabe prostega časa otrok med tednom, ob vikendih, praznikih in počitnicah.

V okvir vsebine programa je zajeto usposabljanje za delo, sprotno izobraževanje za delo in pomoč pri izvajanju strokovnega programa dela.

Delo udeležencev iz javnih del poteka po dogovoru v skladu z delovno obveznostjo in urnikom dela vzgojitelja.

- A) **Zahtevan profil:** končana ustrezna stopnja izobrazbe, enaka sistematiziranemu delovnemu mestu vzgojitelja.
- B) **Potrebna znanja:** specifična znanja za delo z otroki in mladostniki z motnjami vedenja in osebnosti. Izvajalci posredovanih specifičnih znanj so bili strokovni delavci našega doma.
- C) **Posebni pogoji:** pripravljenost za delo z otroki in mladostniki, predvidena specifična znanja za razširitev izrabe prostega časa, za delo z malimi skupinami, za učenje, prijateljevanje.
- D) **Priprava strokovnega kadra na prihod novih ljudi:** organizacijska shema teamov se dopolni s pomočnikom vzgojitelja in eno gospodinjo:
- jasna opredelitev vlog;
  - priprava in izvedba izobraževanja za delavce iz javnih del;
  - anketni vprašalnik;
  - izbor kandidatov.
- E) **Priprava otrok** v stanovanjskih skupinah na prihod novih odraslih ljudi v njihov dosedanji svet.

3. IZVEDBA PROGRAMA

Potek izvedbe programa kot ga vidijo otroci, delavci iz javnih del in vzgojitelji – evalvacija je narejena s pomočjo vprašalnika.

Vprašalnik za otroke je vseboval naslednja vprašanja:

- Ali se vam zdi, da so nove odrasle osebe s svojim prihodom v dom in vključitvijo v delo, prinesli za vas kaj dobrega ali kaj slabega?
- Ali ste mnenja, da bi bilo dobro, da se s takšnim načinom sodelovanja nadaljuje?
- Ali se vam zdi, da so pomočniki vzgojiteljev in gospodinje primerni za delo v našem domu?

Pomočnikom vzgojiteljev in gospodinjam smo vprašanja primerno obrnili, in sicer:

- Ali se vam zdi, da ste kot nove odrasle osebe s svojim prihodom v dom in vključitvijo v delo, prinesli naši mladini kaj dobrega ali kaj slabega?
- Ali ste mnenja, da bi bilo dobro, da se s takšnim načinom sodelovanja nadaljuje?
- Ali se vam zdi, da ste pomočniki vzgojiteljev in gospodinje primerni za delo v našem domu?

Tudi vzgojiteljem smo postavili podobna vprašanja:

- Ali menite, da so nove odrasle osebe s svojim prihodom v dom in z vključitvijo v delo, prinesli naši mladini kaj dobrega ali kaj slabega?
- Ali ste mnenja, da bi bilo dobro, da se s takšnim načinom sodelovanja nadaljuje?

- Ali se vam zdi, da so pomočniki vzgojiteljev in gospodinje primerni za delo v našem domu?

Ta vprašanja so bila dejansko oporne točke, da so lahko v štiri polja vpisovali svoja mnenja o **MOČNIH STRANEH** programa (projekta), o **ŠIBKIH STRANEH** programa, o **PRILOŽNOSTIH**, ki jih ponuja projekt in o **NEVARNOSTIH**, ki ga takšno sodelovanje lahko prinese.

4. ZASTAVLJENA PRIČAKOVANJA IN NAŠA REALNOST

Vprašalnike so otroci, vzgojitelji in delavci iz javnih del izpolnjevali v malih skupinah treh do štirih. Evalvacija je bila narejena po izpolnjevanju vprašalnikov.

Vprašalniki so prinesli ugodne rezultate za vse tri skupine vprašanih. Otroci so predvsem poudarjali pomoč pri učenju, možnost druženja z »drugimi« odraslimi osebami, pomoč pri urejanju hiše, dajanje nasvetov, drugačnost od vzgojiteljev, navezali so se na njih...

Vzgojitelji so zadovoljni z njihovo prisotnostjo, saj lahko več časa posvetijo individualnemu delu s posamezniki, za kar je pred tem znalo manjkati časa. Pozdravljajo takšno obliko sodelovanja.

Delavci iz javnih del so zadovoljni s sprejetostjo, spet se počutijo pomembni in koristi (z izgubo stalne zaposlitve v podjetju, kjer so bili zaposleni, so se počutili odrinjeni in nekoristni), zadovoljni so z razmejitvijo dela in odgovornosti z vzgojitelji, spoznali so se z obliko dela in življenja, o kateri niso veliko vedeli, bojijo pa se navezanosti na otroke.

To je le kratek opis evalvacije, več bova posredovala s pomočjo prosojnic.

5. UTRINKI IZ SKUPNEGA VSAKDANA

Nekaj zaključnih utrinkov naših otrok o tem, kako doživljajo ljudi iz javnih del:

- Imamo jih zelo radi, zelo so vredu.
- Nekega dne boste spoznali, da sem vas imela raje, kot pa sem to kazala, pa čeprav sem vam pokazala veliko naklonjenosti.
- Želim si, da bi še ostali pri nas.
- S svojim prihodom ste prinesli veliko dobrega, olajšali ste nam delo in pomagali pri učenju.
- Ste zelo vredu in full za čago.
- Škoda, da ne gledate na svet iz istega zornega kota, kot mi.
- Včasih bi vrgel puško v koruzo, ko pa potrebujem pomoč, ste dobri z menoj.

Tudi to je bilo le nekaj utrinkov, ki so jih oblikovali naši otroci.